

Sensorveiledning til muntlig eksamen i emnet NOR 101 MAGLU 1-7 2020

Generelt

Generelt skal vurderingen være i samsvar med læringsutbyttebeskrivelsene i emnebeskrivelsen og Universitets – og høgskolerådets overordnede karakterbeskrivelser:

symbol	betegnelse	generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	god	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

(<https://www.uhr.no/temasider/karactersystemet/karakterbeskrivelser/>)

Spesielt:

Emnet har en 30 minutters muntlig eksamen som er delt i to: en ti minutters forberedt del og en 20 minutters ikke-forberedt del.

Forberedt del:

Studenten skal gjennomføre en faglig presentasjon av en gitt roman. Informasjon om hvilken roman studenten skal presentere vil bli publisert i Canvas.

I presentasjonen skal studenten legge vekt på det hun mener er mest relevant for romanen.

Presentasjonen bør inneholde disse punktene:

1. Et kort handlingsreferat (på om lag tre setninger)
2. Hvilken sjanger tilhører teksten?
3. Den implisitte leseren: Hvem er romanen skrevet for?
4. Komposisjon (kort): er romanen for eksempel organisert som en reisestruktur?
5. Fortellerteknikk med vekt på fortelleren, f. eks.: Hvem forteller? Hvordan er fortellerens holdning til det fortalte? Hvordan er relasjonen mellom forteller og personene i romanen?
6. Hva slags virkemidler benytter forfatteren seg av?
7. Studenten bør beskrive det hun mener er romanens tematikk.
8. Andre ting studenten selv ønsker å trekke frem

Studenten skal kommentere hvordan romanen kan brukes i klasserommet. Det er forventet at denne kommentaren tar utgangspunkt i pensumlitteraturen om litteraturredaktikk.

	Lavere grad av måloppnåelse	Middels grad av måloppnåelse	Høy grad av måloppnåelse
Fremføringens innhold:	Har ikke besvart oppgaven helt. Mangler vesentlige momenter i gjennomgangen og tolkningen av boka. Har ikke reflektert over eller diskutert tolkninger, intervjuer og eget arbeid og knyttet det til teori. Feil i fakta.	Har besvart oppgaven. Har med viktige momenter – men mangler faglig fordypning. Kunne i noe større grad reflektert over og diskutert tolkninger, intervjuer og eget arbeid og knyttet det til teori.	Har besvart oppgaven. Har med de fleste viktige momenter. Ser sammenhenger og reflekterer over og diskutere tolkninger, og henter inn teori. Fordypning. Selvstendighet. Problematisering. Originalitet.
Fremføringens struktur:	Rotete, uklar struktur.	Forståelig rekkefølge på momenter. Bærer noe preg av tilfeldigheter, men har en struktur som gjør at det er mulig å følge den for tilhøreren.	Logisk oppbygging. Tydelig innledning og oppsummering/avslutning
Utøvelsen av framføring:	Svært bundet av manus og leser dårlig og rotete fra manus. Lite blikkontakt til tilhørerne. Uklar, nølende stemmebruk. Uheldig hastighet. Uklart og distraherende kroppsspråk. Holder seg ikke innenfor den tidsrammen som er satt	Er noe bundet til manus og bruker manus på en grei måte. Har blikkontakt med tilhørerne. Normal stemmebruk. Noe usikkert kroppsspråk. Holder seg geit innenfor tidsrammen som er satt	Manusavhengighet eller bruker manus på god måte. God stemmebruk, god variasjon og tempo. God øyekontakt med tilhørerne. Utstråler sikkerhet i mimikk og kroppsspråk. Tydelig formidling Tidsrammen overholdes

Det er forventet at studenten bruker fagbegreper fra norskfaget i den forberedte delen. Sensor skal kunne høre at studenten har lest og forberedt seg og at hun bruker et annet språk enn hverdagspråket. Studenten har handlingsrom til å vinkle presentasjon og tolkning, og det er ikke ett svar som er riktig på denne oppgaven. Studenten bør kunne begrunne sine egne tolkninger av boka hun presenterer og sette den inn i en teoretisk rammen/ sammenheng.

I denne delen kan studenten bruke alle de hjelpemidlene hun ønsker. Uansett hvordan studenten velger å gjennomføre, skal den muntlige presentasjonen telle i vurderingen. En nervøs og usammenhengende fremføring kan trekke en karakter ned, men ikke mer dersom det skinner igjennom at studenten har kunnskap og har lagt ned innsats i oppgaven. En god muntlig presentasjon der studenten viser gode muntlige ferdigheter bør telle positivt.

Ikke-forberedt del:

Studentene begynner å snakke om første lese- og skriveopplæring. Under her lister vi opp noen stikkord som er aktuelle å eksaminere studentene i under hvert av punktene. Momentene indikerer hva vi kan forvente at studentene kan noe om. **Viktig! Sensor skal ikke oppfatte dette som en absolutt sjekkliste, studenten skal kunne oppnå god karakter også ved å fokusere på andre aspekter ved temaene. Og det er ikke slik at studentene, kun ved å ramse opp momentene nedenfor, automatisk vil oppnå god karakter. De må også vise refleksjon og evne til å sette punktene inn i en større fagdidaktisk.**

Den første lese – og skriveopplæringen

Skrive- og leseutviklingsfasene

Arbeidsmåter i den første lese – og skriveopplæringen

Innføring av bokstaver – hva er det lurt å starte med? Hvordan jobbe?

Håndskrift - tastatur

Overordnede metoder (syntetisk / analytisk)

Helhetlig lese – og skriveopplæring – de store metodene (veiledet skriving, veiledet lesing, m.m)

Teoretiske / metodiske perspektiver knyttet til lese- og skriveopplæring:

Skriving:

Funksjonell skriving, skrive med et formål

Skriveformelen

Skrivehjulet

Skrivetrekant

Veiledet skriving

Stillasbygging

Skrive med sekretærhjelp/felles tekstskaping

Iscenesettelse

Lesing

Knekke lesekode for å forstå det alfabetiske prinsipp

Muntlig språk som utgangspunkt for å lære å lese (og skrive)

Leseformelen

Veiledet lesing

LTG

Felles tekstskaping

STL+

Eksempel på bokstavprogram (øving)

Skriverollene

Storyline

God leseutvikling: hva skal til for å bli en god leser

- Fonologisk bevissthet
- Ordavkoding
- Leseflyt
- Leseforståelse
- Leseinteresse (her kan de trekke inn betydningen av skjønnlitteratur i klasserommet, litteraturredidaktikk, den litterære samtalen, felles plattform når vi leser tekster)

Litteratur for barn og litteraturredidaktikk

Trekker studenten dette temaet, kan i hovedsak disse emnene være aktuelle å snakke om:

Eventyr	Bildebøker	Barnelitteratur - særtrekk	Litteraturredidaktikk
Hva kjennetegner eventyr? Kunsteventyr, folkeeventyr, eventyrtyper Aktantmodellen Propp Bühler Bettelheim episke lover fabler	Paratekster Hva er en multimodal tekst Hva er en ikonotekst? Hva er forankring og avløsning? Informasjonskobling Sidevendere, verbale og visuelle Affordans	Generell sjangerkunnskap, hvordan de ulike sjangrene kan påvirke leseren Særtrekk ved barnelitteraturen Implisert leser Adaptasjon Redundans Dramaturgi	(Fem leserroller) Storyline Den litterære samtalen Høytlesing Hvordan åpne teksten for elevene Før, under og etter lesingen av teksten Efferent og estetisk lesing Tolkningsrom i tekster

<p>Eventyr i klasserommet, hvordan jobbe med det?</p>	<p>Hvordan lese en bildebok for flere elever Kriterier for å velge ut bildebøker</p>	<p>Reisestruktur – dannelsesreise Den doble stemmen/ambivalente tekster/dobbelt adressat (Intertekstualitet – ikke kun et særtrekk for barnelitteraturen – gjelder alle tekster) Hva er en sakprosa tekst? Forskjellige typer sakprosa tekster for barn? Lineært organiserte fagbøker (biografier, historiske fortellinger og reiseskildringer) og romlig organiserte fagbøker (oppslagsverk) Paratekster og førforståelse</p>	<p>Barn og voksens tekstkompetanse En aktiv leser Lese med rollekort Litteraturen som utgangspunkt for skriving og muntlig fortellinger Barnelyrikk, rim regler, didaktisk bruk av lyrikk</p>
---	--	--	---

Hvordan jobbe med litteratur i klasserommet?

Forslag til opplegg?

Hvorfor litteratur?

Muntlighet:

Det er forventet at studentene kan si noe om for eksempel:

Hva er muntlighet i norskfaget? Hvordan kommer det til uttrykk i Læreplanen?

Hvordan skape et godt muntlig klima i klassen

Muntlighet som grunnlag for å knekke lesekode

Lytting – lyttemarkører, hvordan vise at man lytter? Læreren som rollemodell

Forskjellige samtaleformer (uformell, formell, filosofisk, helklassesamtale osv.)

Læreren som språklig rollemodell – lærerens språkbruk

Muntlig fortelling, forskjellige typer fortelling,

Muntlighet – rollelek, lek

Hva er retorikk? Noen grunnleggende begreper?

Spørsmålsformuleringer – åpne / lukkede spørsmålsformuleringer

Samtaletyper – formelle/ uformelle

Forberedt tale: presentasjonen

Vurdering av muntlighet – hva kan vi vurdere? Kriterier? Hva er gode kriterier? Hvordan utvikle gode kriterier?

Storyline - metoden